

ชื่อวิทยานิพนธ์ บทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชน จังหวัดปัตตานี
ผู้เขียน นายบรรจง สระทอง
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
ปีการศึกษา 2535

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จังหวัดปัตตานี ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียน (2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จังหวัดปัตตานี ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียน (3) เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จังหวัดปัตตานี ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งมีความแตกต่างกันในด้านขนาดของโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียน และประเภทของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน (4) เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จังหวัดปัตตานี ตามการรับรู้ของครู-อาจารย์ ซึ่งมีความแตกต่างกันในด้านขนาดของโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียน และประเภทของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน (5) เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงาน ตามบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จังหวัดปัตตานี ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งมีความแตกต่างในด้านขนาดของโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียน และประเภทของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน (6) เพื่อทราบปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ตามบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จังหวัดปัตตานี ตามข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล เกี่ยวกับการวิจัยได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดปัตตานี ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2534 จากจำนวน 17 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 450 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 33 คน ครู-อาจารย์ 178 คน ผู้ปกครองนักเรียน 239 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบ่งได้ 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ ขนาดโรงเรียน ที่ตั้งโรงเรียน และประเภทของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) เพื่อหา ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนภายในขอบข่ายงาน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน ด้านการได้รับความสนับสนุนจากชุมชนและด้านการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขปัญหา การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดปัตตานี ช่วยประสานงานในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) การทดสอบเอฟ (F-test) และการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé Method) ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติงานตามบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จังหวัดปัตตานี ความการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การปฏิบัติงาน ตามบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จังหวัดปัตตานี ความการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียนโดยพิจารณาที่ภาพรวมและรายด้าน ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การปฏิบัติงาน ตามบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จังหวัดปัตตานี ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน จากการให้ข้อมูลปรากฏว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน ยกเว้นด้านการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

4. การปฏิบัติงานตามบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จังหวัดปัตตานี ที่ปฏิบัติงานในเขตเมือง และนอกเมือง มีการปฏิบัติงานตามบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติงาน ปรากฏว่าด้านการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการได้รับความสนับสนุนจากชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การปฏิบัติงานตามบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ปฏิบัติงานโรงเรียนในโครงการมัธยม เพื่อพัฒนาชนบทกับนอกโครงการมัธยม เพื่อพัฒนาชนบท มีการปฏิบัติงานตามบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติงาน ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

สำหรับการให้ข้อเสนอแนะส่วนใหญ่เห็นว่าบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จังหวัดปัตตานี ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน มีปัญหาอุปสรรคที่สำคัญคือ โรงเรียนไม่มีแผนการดำเนินการที่ชัดเจน รวมทั้งไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง โดยส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนขาดงบประมาณ ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรง และได้เสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขคือ โรงเรียนควรกำหนดแผนการดำเนินงานให้ชัดเจน จัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการให้เพียงพอ และให้มีบุคลากรที่รับผิดชอบด้านนี้โดยตรง โดยในการดำเนินงานในแต่ละครั้งควรมีการประเมินผลและแจ้งให้ชุมชนได้รับทราบเป็นต้น

Thesis Title Roles of Secondary Schools Pertaining to School-Community
Relations in Changwat Pattani
Author Mr. Banjong Sarathong
Major Program Community Development Education
Academic Year 1992

ABSTRACT

This research was intended : (1) to investigate the extents of roles performed pertaining to school-community relations in Changwat Pattani as perceived by secondary school administrators, teachers and parents; (2) to compare the extents of roles performed pertinent to school-community relations in Changwat Pattani as perceived by secondary school administrators, teachers and parents; (3) to compare the extents of roles performed pertinent to school-community relations in Changwat Pattani as perceived by secondary school administrators in terms of differences in school size, school location and school type; (5) to compare the extents of roles performed pertinent to school-community relations in Changwat Pattani as perceived by parents in terms of differences in school size, school location and school type; and (6) to gather together the issues and problems of the secondary school roles performed pertinent to school-community relations in Changwat Pattani including their suggestions for the improvement of school-community relations.

A total of 450 subjects under study were 33 school administrators, 178 school teachers and 239 parents from 17 secondary schools under the Department of General Education in Changwat Pattani in the

1991 academic year. The instrument for the data collection was a questionnaire comprising three parts: part one was a checklist on the respondents' background information, school size, school location and school type; part two consisted of a 5-point, Likert scale questionnaire on six aspects of roles performed pertinent to school-community relations: work planning of school-community relations, public relations of school activities and fame, community services, leadership and cooperation in community development, support from the community, and follow-up as well as assessment of the activities in school-community relations; and part three was an open-ended questionnaire on issues, problems of and suggestions for school-community relations in secondary schools. With assistance and cooperations of the Director of Provincial Secondary Education office in Changwat Pattani, the questionnaire was administered and data collected. Data were analyzed using percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, F-test and the Scheffé method for the paired-variable comparison.

The results indicated that:

1. The overall role performance pertinent to school-community relations in Changwat Pattani as perceived by secondary school administrators, teachers and parents was at a moderate level.
2. When each aspect of the role performance considered separately as well as the overall considered, there was a significant difference at the .01 level in the role performance pertinent to school-community relations in Changwat Pattani as perceived by secondary school administrators, teachers and parents.

3. The overall role performance pertinent to school-community relations as perceived by the subjects in different school size was significantly different at the .01 level. When different aspects of role performance were considered separately, it was found that all aspects of role performance in school-community relations, except for public relations of school activities and fame, were of significant difference at the .01 level.

4. All aspects of the role performance pertinent to school-community relations as perceived by the subjects worked and/or lived within the urban areas and outside the urban areas were at the moderate level. When different aspects of the role performance were considered separately, there was a significant difference at the .01 level in work planning of school-community relations and follow-ups/assessment of the activities in school-community relations. For the aspect of support from the community, there was a significant difference in the role performance at the .05 level.

5. All aspects of the role performance pertinent to school-community relations as perceived by the subjects under the Secondary Education for Rural Development Project and those outside such project were at the moderate level. However, there was no difference in the role performance in all aspects.

Issues and problems pertinent to the role performances of school-community relations in secondary schools in Pattani identified by the subjects as the top priority were that most secondary schools were neither with clear work plans, nor with earnest operations and personnel specifically responsible for the tasks. And there was a lack of school budgets and personnel in charge of the tasks. To solve such problems,

these secondary schools should be provided with clear and definite work plans, sufficient budget allocation for the project, and personnel must be assigned specifically to be in charge of the tasks. Furthermore, after the implementation of each operational task assessments must be conducted and reported.